

周恩来与广东

中共广东省委党史研究室

编



陸軍軍官學校



出版社

འདྲེན་པའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་

十 世

TENTH PAN

ཡུང་མོ་འཇིག་རྒྱན་ལྷ་མོ་ཐུག་པ་ལྟར་

(中国·深圳) 海天出版社

HAI TIAN PUBLISHING HOUSE(SHENZHEN CHINA)

[illegible]

五五

禪

趙

様



初

題



CHEN LAMA

《ཀྱུན་གཟིགས་པར་ཆེན་སྐུ་ཤིང་བཅུ་བ》
ཆོས་མྱིག་ཏུ་ཡོན་ཏུན་ཆོག་ལ།

འཛིན་གྲོང་མྱེར་ 198.00

书名题字：阿沛·阿旺晋美（藏文）
赵朴初（汉文）

《十世班禅》编辑委员会

马松林 丹迥·冉纳班杂（第五世） 王效文
吕相友
朱宪民 刘隆 那仓·向巴昂翁活佛
却西·洛藏华丹隆柔嘉措活佛
吴至强 波米·强巴洛珠 邹进 周建生
罗宗海 阿嘉·洛桑图丹活佛
胡颖 益西旺秋 秦海 高峰
索南嘉措 曹自强 隋庆孚 赛仓·罗藏
华丹活佛 潘江津 霍用灵
(以姓氏笔划为序)

责任编辑 隋庆孚
特邀摄影 吕相友
撰 文 丹迥·冉纳班杂（第五世） 曹自强
摄 影 刘隆 车夫 车钢 江式高
刘丽嘉 曹自强 尼玛次仁
于小平 陈宗烈
文字编辑 霍用灵 蒋华 薛惠文
藏文翻译 僧格等
藏文审校 李舞阳
英文翻译 徐文博
英文审校 陈那福
封面设计 谢 鸿
美术编辑 王卫东 闻丹青 李伟强

书 名 《十世班禅》
编 者 《十世班禅》编辑委员会编
出 版 者 海天出版社(中国·深圳)
发 行 者 海天出版社发行
版 次 1991年5月第1版
1991年7月第1次印刷
开 本 787mm×1092mm 1/8
印 张 25
印 数 4,000
I S B N 7-80542-337-7/J·57
制版印刷 中国·广州七二一五工厂
定 价 ¥198.00元
HK\$ 688.00元
¥690.00元(特装本)

Title written: A Pei · A Wangjinmei
(Tibetan)
Zhao Puchu (Chinese)
Editorial Board of "Tenth Panchen
Lama"

(in the order of number of strokes of surnames)
Ma Songlin, Danjiong Ranna Banga (V),
Wang Yaowen, Liu Xiangyou
Zhu Xianmin, Liu Long, Living Buddha Naicang Xi-
angba Maoweng,
Living Buddha Qoixi Luocang Huadan Longruo Ji-
acuo, Hao Zhiqiang
Bomi Qiangba Luozhu, Zoujin, Zhou Jiansheng,
Luo Zonghai,
Living Buddha Arjia Luosang Tudan,
Hu Ying, Yixi Wangqiu, Qin Hai, Gao Feng,
Zou Jin, Suonan Jiacao
Chao Ziqiang, Sui Qingfu, Living Buddha. Sanzang
Luocang Huadan
Pan Jiangjin, Huo Yongling
Executive Editor: Sui Qingfu
Invited Photographer: Liu Xiangyou
Text by: Danjiong Ranna Banga (V), Chao Ziqiang
Photos by: Liu Long, Che Fu, Che Gang, Jiang Shi-
gao, Liu Lijia Chao Ziqiang, Nyima
Ciren, Yu Xiaoping, Chen Zongli
Text Editors: Huo Yongling, Jiang Hua, Xue Huiwen
Tibetan Translation by: Sengge, et al
Proof-reader: Li Wuyang
English Translation by: Xu Wenbo
Proof-reader: Chen Nafu
Cover Design by: Xiehong
Art Editors: Wang Weidong, Wen Danqing, Li
Weiqiang
Title: TENTH PANCHEN LAMA
Compiler: Editorial Board of TENTH PANCHEN
LAMA
Publisher: Hai Tian Publishing House (Shenzhen Chi-
na)
Distributor: Hai Tian Publishing House
Edition: First Edition, May 1991; first impression,
July 1991
Format: 787mm x 1092mm 1/8
Sheets for Each Copy: 25 copies 4,000
Printed: No. 7215 Printing Plant, Guangzhou, China
ISBN 7-80542-337-7/J·57
Price (RMB yuan): ¥198.00 HK\$ 688.00
¥690.00 (Special Packaging)

深切緬 愛國主義

རྒྱ་བཙུན་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་པ་དང་། ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སེམས་པའི་གདིང་ནས་ བློ་གསེབ་ཞུ།

མཆོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་པ་

1991ལོའི་ཟླ་8ལ།

Inscribed for the album by Vice-Chairman of the People's Republic of China Wang Zhen:

Deeply cherish the memory of the great patriot the Panchen Lama

by Wang Zhen

Aug. 1991

怀偉大的

者班禪大師

王震敬題

一九九一年八月

同輝與世
長存

薄一波

一九九一年七月
二十九日

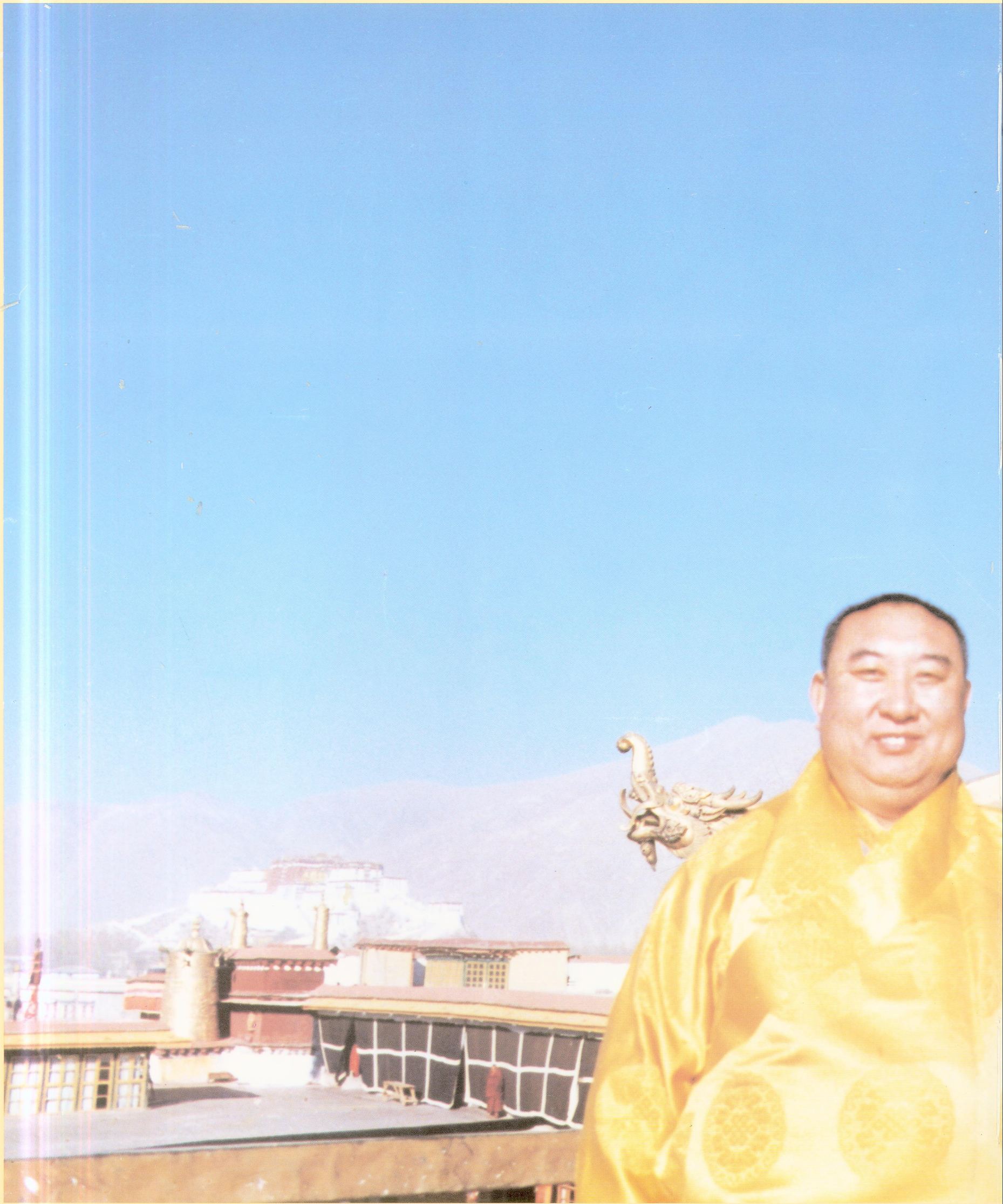
Bo Yi bo, the vice Chairman of the Contral Advisor Committe
of the Communist Party of china wrote a few wrds of encourage-
ment;

Ban Chan Lama was a Patriot with a noble style which can
Live in the world for many years with the moon and sun.

班禪大師
愛國主義
的高尚風
范與日月

བཀའ་ཆེན་པོ་ལོ་ཆེན་ཀུན་གཅིག་དེ་འཕྲུག་སྤྱི་ལོ་ན་མ་མཆིས་
པའི་མཛད་རྒྱུ་ལྟར་ལོ་ཆེན་ལྟོང་འབར་བ་དང་། རིགས་སྐལ་བ་

མཆོད་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག
བའོ་དབྱི་བའོ་ནས།
༡༩༥༡ལོ་འཁྲུག་ཆེས་༢༩ལ།





འཕགས་བརྒྱུད་

གུང་གོའི་རྒྱལ་གཅེས་ཤིང་ལྷགས་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་
 རྟོན་གནད་མཁན་མཁས་པ་གྲགས་ཅན། གུང་གོ་གུང་ཁན་ཏང་གི་
 རྟོགས་པ་རྣམས་ལྟབ། གུང་གོའི་བོད་བརྒྱད་ནང་བཟུང་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་
 གཙོ་འཛིན་བྱང་ཏུ་འཕགས་པ། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མིའི་
 ཆོགས་ཆེན་སྐབས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུན་ལས་མཁན་ལྷན་ཁང་གི་མཁན་
 གུང་གཞིན་པ། གུང་གོའི་ནང་བཟུང་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་འཛིན་
 ཆོགས་གཙོ་བཅས་བཞེས་པའི་བཞུ་ཆེན་ཨེར་ཉི་ནི་སྐུ་ཕྱེད་བཟུ་བ་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་དགོངས་པ་རྒྱུགས་ནས་ལོ་གཉིས་འདས་སོང་།

ཀུན་གཟིགས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐྱ་ཆེག་དེ་ནི་.....
 རང་དེའི་སྐབས་ཆེན་མེས་ཀྱི་ལོ་གོང་འབྲུག་ཅིག་གི་ལོ་གོང་ལ་དང་སྟོབས་.....
 འབྱོར་མངའ་ཐང་ལྷན་པར་འབྱུར་བར་བྱེད་ཆེད་འབད་འབྱུངས་སྟོད་.....
 མེད་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་དར་ཆགས་ལ་བསྐྱེདས་ཀྱིས་ཀྱི་.....
 གཅེས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལངས་སྟོགས་ཀྱི་ལོ་གོང་ལ་མཛད་དེ། མེས་ཀྱི་.....
 གོང་འབྲུག་ཅིག་གི་ལོ་གོང་ལ་སྐྱེད་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་། མི་རིགས་མཐུན་.....
 སྤྱི་ལ་ལྷགས་སྟོན་ཀྱི་ལོ་གོང་ལ། རང་ཀྱི་སྐྱ་ཆེགས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལོ་གོང་ལ་.....
 མཉམ་དང་མཐུན་སྤྱི་ལ། རིགས་རེས་བཅས་ཡིན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་.....
 འབྲེལ་བར་སྐྱེད་སྐྱོང་དང་འཕེལ་ཀྱས་གཏོང་བ། ཁོད་སྐྱེདས་ལར་ཀྱས་.....
 གོང་འཕེལ་ལོ་གོང་ལ་བྱ་རྒྱ། ཀྱི་ལོ་གོང་ལ་སྐྱོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་ལྷན་.....
 པ་དང་མི་རིགས་གྲ་ཀྱས་སྐྱེད་སྐྱོང་ཆེགས་པོ་ལོ་གོང་ལ་བྱ་རྒྱ། ཀྱི་ལོ་གོང་ལ་.....
 མི་དམངས་དང་འཛམ་སྐྱིད་ཁག་གི་མི་དམངས་བར་གྱི་མཛའ་མཐུན་རེ་.....
 ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ། འཛམ་སྐྱིད་ཞི་བདེ་སྐྱེད་སྐྱོང་བྱེད་པ་བཅས་ལ་རྒྱས་.....
 ལྷགས་ལོ་གོང་ཆེད་གནད་ལྟེ་མཛད་རྒྱུ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་བཞག་པ་.....
 ཡིན། སྤྱོད་མཐུན་ཏེང་ལོ་གོང་ལ་ཀྱིས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རང་ཀྱི་ཀྱི་.....
 ཀྱི་ལོ་གོང་ལ་མི་དྲག་ལག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་ཆེ་བརྒྱུད་པ་སྟོན་པ་གནད་པ།

པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ལ་བརྟུ་ཕྱག་ཁ་ཤས་རིང་ཉིན་གཅིག་ནང་

བཞིན་སྒྲོ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གོ་གྲང་ཁྲན་ཏང་གི་འགྲོ་
 ཁྲིད་ལ་གོང་བཀུར་བྱས་ཏེ། ཏང་དང་གཅིག་མེམས་གཅིག་གཏད་དང་
 སྤྱིད་རྒྱལ་མཉམ་རྩལ་རོལ་རོལ་མཛད་པ་རེད། ཁོང་གིས་བྱུགས་ཐག་
 གཙང་བཅད་ཀྱིས་ཏང་གི་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཀྱང་ལྷ་ཆང་འཛོམས་
 སྒྲོས་ཆོགས་ཐེངས་གསུམ་པས་བརྟན་པའི་བྱེད་ཚུགས་དང་སྤྱིད་རྒྱལ་
 ཁག་རྣམས་ལ་བཙི་བཀུར་དང་། ཏང་གི་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་པའི་
 ལམ་ཚུགས་ལ་བཙི་བཀུར། ལྗེ་བཙུག་དང་སྒྲོ་འབྱེད་པར་བཙི་བཀུར་
 བཅས་གནང་བས། ཁོང་ནི་ལྷན་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གོ་
 ཀྱང་ཁྲན་ཏང་དང་མཉམ་རུ་བྱུག་ལས་གནང་མཁན་གྲོགས་མཆོག་དམ་
 པ་རྗེ་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན།

པཎ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་དང་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་.....
གཙོ་འཛིན་བྱད་རུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་རྒྱགས་གཅིག་ནས་
ཉང་དང་སྲིད་གཞུང་ལ་རམ་འདེགས་རྒྱུར་ཐག་གཅད་ཕྱི་ཆོས་དད་རང་
མོས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུ་ལག་ལེན་མཐར་ཐུན་དང་དགོན་སྡེ་གྲུ་བཙུན་གྱི་.....
ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་ཕན་སྲུང་སྲོང་གནང་བ་དང་། རྒྱགས་གཞན་ཞིག་.....
ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱགས་དང་བཙུན་ཉེ་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་.....
ཆོས་ལུགས་རིམ་བཞིན་རུ་རང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
དང་མཐུན་ཐབས་བྱེད་ཆེད་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་བྱག་ལས་ཏེ་ཅང་མང་
པོ་གནང་བ་ཡིན།

《པའ་ཆེན་སྐུ་ཕྱེད་བཅུ་པ་》ཞེས་པའི་བརྟན་དེབ་འདི་ནི་པའ་……
 ཆེན་སྐུ་ཕྱེད་དགུ་པའི་ཡང་སྲིད་འབྲུལ་བྲལ་ཞེས་པ་དང་། བོད་ཞིབས་
 བཅིངས་འགྲོལ་འབྱུང་བཅས་སྒྲིམ་། དགོ་རྟན་དང་སྒྲིགས་པ་བཟང་པོ་
 སྐུ་ན་རྒྱུད་པའི་མཆོག་སྐུལ། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལ་མཁས་པ། ཆེག་ད་
 བརྟན་པའི་མངའ་བདག་མཛད་ཚུལ། མཛོད་ཁང་ཤར་སྐྱ་གཏུང་བཟ་
 ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རབ་གནས་མཛད་སྒོ་གནད་ཚུལ་བཅས་ཆོན་པ་བདུན་

གྱིས་བྱ་བ་པ་ཞིག་ཡིན། འདིར་བཀོད་པའི་སྐུ་པར་ཅ་ཆེན་དང་གསུམ་
ཉམས་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཀྱིས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཆེ་གང་.....
པོའི་མཛད་རྒྱུས་གསལ་པོར་བསྟན་པ་དང་། མཆོག་ཉིད་པོད་བརྒྱད་
ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་འདིན་དང་རྒྱལ་དོན་སྐྱབས་མཁན་གྲགས་
ཅན་གྱི་འགན་བཞེས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་དང་རྒྱལ་དོན་བསྐྱབས་པའི་བྱེད་སྒོ་
མཆམས་སྦྱར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་དགོངས་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉམས་ཏང་.....
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་བློན་པ། པོད་རྒྱུངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་.....
དམངས་བཅས་ཀྱིས་ཐུང་ན་ཞུས་ཏེ་ཁོང་གི་འོད་སྦྲང་འཕྲོས་ཤིང་སྐུ་ཆེ་
གང་པོར་གནང་བའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྒྱུས་ལ་དྲན་གསུངས་བྱས་ཏེ།
ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཁྱུས་དང་ཆོས་ལུགས་སྲིད་ཁྱུས་ནམ་པར་དག་པ་
ཡིན་པར་བསྟནས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལྷག་པར་གྲུལ་ཡོད།

པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉམས་ཏང་གཉིས་.....
ཟིན་པའི་སྐབས་འདིར། ང་ཆོས་བརྟན་དེབ་འདི་འདེམ་སྤྲིན་བྱས་ཏེ་
པར་སྐྱབས་བྱེད་དོན་ནི། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་.....
གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། གཤིས་རྒྱུད་ལུ་ཏུ་བྱུང་བ་
དང་མཛད་སྦྱོང་བཟང་པོ་སྤྲན་མེད་པ་བཅས་ལ་སྦྱོབ་སྦྱོང་དང་དར་.....
སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་དང་། ང་ཆོས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་
ནས་གྱུས་བཀྱར་དང་ཐུང་ན་ཞུ་བའི་ལྷག་བསམ་མཆོན་རྒྱ། མེས་རྒྱལ་
གོང་ཏུ་གཅིག་གྱུར་ཐུར་བས་ལྷག་པར་སྦྱང་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་མི་རིགས་.....

མཐུན་སྤེལ་ལ་ཤུགས་སྦྱོན་བརྒྱབ་སྟེ་པོད་རྒྱུངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱབས་.....
མོང་ཏུ་དར་རྒྱས་ལུན་ཆོགས་སུ་ཡོང་བར་བྱས་རྒྱུས་འཛིག་པར་སྐུལ་མ་
གཏོང་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ནོ།

བརྟན་དེབ་འདི་ཙམ་སྤྲིན་དང་པར་སྐྱབས་བྱས་པར་འབྲེལ་ཡོད་
སྤེལ་ག་དང་འགོ་བློན་སྤྱོད་མཐུན་ཆོས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་སྐྱགས་.....
ཁྱུར་དང་རྒྱབ་སྦྱོར་གནང་བ་ཡིན་ལ། ནང་སྒྲིས་ལུ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ་
ང་པོད་དག་དབང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་མཆོན་དེབ་ལ་ཞུ་དག་གནང་སྟེ།
བརྟན་དེབ་འདི་ཆ་ཆང་ཞིང་གསུམ་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་.....
གཟེངས་བརྟོད་གནང་བར་མ་ཟད། དེབ་མིང་ཡང་ཁོང་གིས་ཐུག་བྱས་
གནང་བ་རེད། འདིར་ང་ཆོས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཁོང་ལ་སྐུ་དྲིན་ཆེ་ཞུ།
དེ་མིན་བརྟན་དེབ་འདིའི་ཙམ་སྤྲིན་དང་པར་སྐྱབས་ཀྱི་བྱ་བར་རྒྱལ་སྲིད་
སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་ཆོས་དོན་ཁྱུ་དང་གྱུང་གོ་པོད་བརྒྱད་མཐོ་རིམ་ནང་.....
བསྟན་སྦྱོབ་སྤྲིང་། གྱུང་གོའི་སྐུ་ཙམ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་པར་རྒྱག་
མཁན་སྐུ་ཞབས་ལུ་ཞི་ཞང་ཡི་ཏུ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཙམ་ཆེན་པོ་གནང་.....
བས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐུ་དྲིན་ཆེ་ཞུ།

ཡིན་ན་ཡང་། ཙམ་སྤྲིན་གི་ཉམས་སྦྱོང་ཞན་པ་དང་ཏུས་ཆོད་
མ་འདང་བའི་དབང་གིས་སྦྱོན་དང་ནོར་འཁྲལ་ཡོད་དེས་ཡིན་པས།
དཔྱོད་ལྡན་སྟོག་མཁན་ནམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྦྱོལ་གནང་.....
བར་ཞུ་ཞོ།

前 言

中国伟大的爱国主义者、著名的国务活动家、中国共产党的忠诚朋友、中国藏传佛教的杰出领袖、第七届全国人民代表大会常务委员会副委员长、中国佛教协会名誉会长、第十世班禅额尔德尼·确吉坚赞大师，逝世已经两年多了。

班禅大师的一生是为我们伟大祖国的统一和富强而奋斗的一生。他旗帜鲜明地坚持爱国主义立场，为维护祖国统一，增强民族团结，为维护和发展我国平等、团结、互助的社会主义民族关系，为西藏的发展、进步，为国家的富强和民族的繁荣，为中国人民和世界人民的友谊，为维护世界和平而竭尽了全力，建立了不可磨灭的功绩。

班禅大师几十年如一日，坚定地拥护中国共产党的领导，真正做到了同党肝胆相照，荣辱与共。他坚决拥护党的十一届三中全会提出的各项方针、政策，拥护党的十三大路线，拥护改革、开放。他是与中国共产党真诚合作共事的一位难得的挚友和诤友。

班禅大师作为藏传佛教的杰出领袖，一方面积极协助党和政府贯彻宗教信仰自由政策，维护寺庙和僧尼的合法权益；一方面顺应社会的发展，为使藏传佛教能逐步同我国的社会主义制度相适应，做了许多有益的工作。

《十世班禅》画册以九世班禅转世灵童、和平解放西藏、良师益友、少年活佛、佛法入世、一代宗师、东陵“札什南捷”开光盛典这样一个结构，以珍贵的照片及生动的文字，展示班禅大师的生平，介绍他作为藏传佛教领袖和著名的国务活动家所从事的宗教活动和国务活动，缅怀他光辉的一生与伟大业绩，讴歌党的民族政策、宗教政策的无比正确。

在班禅大师逝世两年的时候，我们选编出版这本画册，是为了学习和发扬班禅大师的伟大爱国主义精神及其优良品德和高尚情操，表达我们对班禅大师的崇高敬意和深切怀念，为更好地维护祖国统一，增强民族团结，促进西藏和全国的共同繁荣与发展而作出贡献。

本画册的编辑出版得到了上级有关部门和领导同志的热情关怀、大力支持。承蒙阿沛·阿旺晋美副委员长亲自审阅了样本，称赞画册“收编得很全面、很生动”，并亲笔为画册题写了藏文书名。全国政协副主席、中国佛教协会会长赵朴初题写了汉文书名。在此，我们深表谢意！本画册的编辑出版还得到了国务院宗教局、中国藏语系高级佛学院、中国藏学研究中心、《中国摄影家》编辑部以及摄影家吕相友先生、曾在班禅大师身边工作过的刘隆先生等的大力帮助。在此，一并致以谢忱！

本画册还存在着不完善之处，祈望社会各界批评赐教，不胜感激之至。

Foreword

The Tenth Bainqen Erdini Qoigyí Gyaincain (the Panchen Lama), a great patriot, a famous statesman, a faithful friend of the Communist Party of China, an outstanding leader of China's Tibetan Buddhism, Vice Chairman of the Standing Committee of the Seventh National People's Congress and Honorary Chairman of China Buddhists Association, died two years ago.

The Panchen Lama's life was a life dedicated to the unification and prosperity of our great motherland. He took a clear-cut patriotist stand and rendered indelible contribution to the unification of the motherland, reinforcement of national unity, to the maintenance and development of China's equal, united and mutual-helping socialist national relations, to the development and progress of Tibet, to the prosperity of the country, to the promotion of friendship between the Chinese people and the people of the world, and to the upholding of world peace.

For several decades, the Panchen Lama had always firmly supported the leadership of the Communist Party of China and showed utter devotion to and shared weal and woe with the Party in the truest sense. He unswervingly upheld the guiding principles and policies adopted at the 3rd Plenary Session of the CPC 11th Central Committee, upheld the line adopted at the 13th National Congress of CPC, and supported the policy of opening up to the outside world and reforming. He was a bosom friend of the Communist Party of China who did not hesitate to give forthright admonition in the course of sincere cooperation.

As an outstanding leader of the Tibetan Buddhism, the Panchen Lama made positive efforts in assisting the Party and government in carrying out the policy of freedom of religious belief and protecting the legal rights of the monasteries, monks and nuns. On the other hand, conforming to the progress of the society, he did a lot of useful things to enable the Tibetan Buddhism gradually to adapt itself to the socialist system of China.

The pictorial album of "The Tenth Panchen Lama" abides by the general structure of "Incarnation of the ninth Panchen Lama, Peaceful liberation of Tibet, Good teacher and helpful friend, A young Living Buddha, Buddhism blessing the world, Master of great learning and integrity, and Grand ceremony of inauguration of 'Zhaixi Nanji', the East Tomb". This pictorial album uses precious photos and vivid explanation to display the career of the Panchen Lama, briefing the readers on his religious activities and State affairs as the leader of the Tibetan Buddhism and a famous statesman. The album also covers the condolence to his death by the Party and government leaders, the Tibetan people and the people all over China, cherishing the memory of his brilliant life and great achievement and eulogizing the wisdom of the Party's policy concerning the nationality and religious affairs.

On the occasion of the 2nd anniversary of the death of the Panchen Lama, we compiled this album with a view to emulating and carrying forward the great patriotic spirit and noble character and sentiment of the Panchen Lama and to extending our profound esteem and memory to him. We aim at further maintaining the unification of the motherland, strengthening the national solidarity, and promoting the prosperity and development of Tibet and China as a whole.

We acknowledge the publication of this pictorial album to the warm concern shown by related leading departments and leaders. We are indebted to Vice NPC Chairman Ngapo Ngawang Jigmi who personally proof-read the album and praised the album as "very complete and very vivid". He granted a personal inscription in Tibetan for the title of the album. Our acknowledgement also goes to the Bureau of Religious Affairs under the State Council, China Tibetan Language Senior Buddhism Academy, China Buddhism Research Center, China Art Academy, Mr Liu Xiangyou, expert photographer, and Mr Liu Long who once worked at the side of the Panchen Lama.

Shortage of time and limits of the compilers' expertise and conditions lead inevitably to some defects and much room to be desired. We hereby solicit your instructions and criticism.

Editorial Board of "TENTH PANCHEN LAMA"
February 1991

ཀུན་གཟིགས་པའ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་སྤྱོད་བཟང་

འཕྲིན་ལས་ ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ།

པའ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནི་ཞེས་པ་ནི་གུང་གོ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བཟུན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལྷན་པའི་མཆན་སྤྱལ་ཆེ་ཤོས་གཉིས་ལས་གཅིག་གི་མཆན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཆེན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་གུང་དབྱེད་མྱོད་གཞུང་གིས་གནང་བ་རེད། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆན་ནི་རྒྱལ་རྒྱུན་དུ་བོད་མེད་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཟའ་ཤིས་ལྷན་པོར་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་ཕྱོགས་བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱལ་བའི་རྣམ་པར་རྩལ་བ། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བཟུན་པའི་མངའ་བདག་དང་བསམ་པའི་གཙོ་འཛིན་དུ་བྱུང་ནས། བོད་བརྒྱུད་ནང་བཟུན་གྱི་དད་ལྷན་སྤྱོད་པའི་སྤྱིང་གི་ཐིག་ལེ་ཅུ་ཁོང་ཉིད་སྐྱ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་གིས་མངོན་པར་འཕགས།

པའ་ཆེན་སྤྱོད་དགུ་པ་རྩེ་བཅུན་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་(བཟུས་མཆན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ)མཆན་གིས་བཟུན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་འགྲོའི་ཕན་བདེ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཅིག་གྱུར། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ཆོག་དང་པོའི་རིང་དཀའ་བ་ལྟར་ལེན་མཛད་ཅིང་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་དང་བཞིར་འཆོ་བཞུགས་གནང་མཐར། 1937ལོའི་ཟླ་12པའི་ཆོས་19ཉིན་གྱི་ཞོགས་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པ་དང་སྐར་མ་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་མཆོ་མྱན་ཞིང་ཆེན་ལུས་རྒྱུ་སྤྱོད་དགུའི་དགོན་པའི་རྒྱ་ར་པོ་བྱང་དུ་གཟུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་བཟུས། 1941ལོའི་ཟླ་2པའི་ཆོས་4ཉིན། པའ་ཆེན་སྤྱོད་དགུ་པ་མཆན་གི་སྤར་གདུང་བཟའ་ཤིས་ལྷན་པོར་བསྐྱུས་ཏེ། མཆོད་ཁང་དུ་མཆོད་སྦྱོང་གི་རྟེན་དུ་བྱངས་ནས་མཆོད་བཀུར་བྱས། དེའི་རྗེས་པའ་ཆེན་ནང་མ་སྐང་གི་དཔོན་རིགས་དང་ཁོང་ཆོའི་ནང་མི་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལུས་རྒྱུ་ནས་མཆོ་མྱན་ཞིང་ཆེན་དབུས་ཁུལ་གྱི་རྒྱུ་ལན་ལན་ཆོད་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཞིང་ཕྱི་ཅུ་གནས་སྤྱོད་པས། ཞིང་ཕྱི་ནི་དེ་ལྟ་1780ལོར་ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཀའོ་ཅུང་གིས་པའ་ཆེན་སྤྱོད་དགུ་པ་དཔལ་ལྷན་ལེ་ཤེས་ལ་ལམ་རྒྱུགས་འདེབས་པའམ་ཕུགས་འཆོ་བྱེད་ཆེད་དུ་བཟུལ་བའི་མཆོད་གཞིས་ཤིག་ཡིན། ཆོས་ལྷན་གྱི་རྒྱུན་སྤྱལ་ལྷན་ཆོས་ཕྱེ་ཆེན་པོ་བཟའ་ཤིས་ལྷན་པོ་དང་པའ་ཆེན་ནང་མ་སྐང་གིས་གསང་སྤྱོད་ལུང་དང་པའ་ཆེན་སྤྱོད་དགུ་པའི་ཡང་མྱོད་བཅད་འཆོལ་བྱེད་འགོ་རྒྱུགས།

དུག་པ་དཔལ་ལྷན་ལེ་ཤེས་ལ་ལམ་རྒྱུགས་འདེབས་པའམ་ཕུགས་འཆོ་བྱེད་ཆེད་དུ་བཟུལ་བའི་མཆོད་གཞིས་ཤིག་ཡིན། ཆོས་ལྷན་གྱི་རྒྱུན་སྤྱལ་ལྷན་ཆོས་ཕྱེ་ཆེན་པོ་བཟའ་ཤིས་ལྷན་པོ་དང་པའ་ཆེན་ནང་མ་སྐང་གིས་གསང་སྤྱོད་ལུང་དང་བྱེད་ལུང་དང་པའ་ཆེན་སྤྱོད་དགུ་པའི་ཡང་མྱོད་བཅད་འཆོལ་བྱེད་འགོ་རྒྱུགས།

1941ལོར་པའ་ཆེན་ནང་མ་སྐང་གི་སྤྱོད་བཟང་རྒྱལ་མཆན་སྤྱོད་པའི་ཡང་མྱོད་འགྲོའི་ཉི་མ་མི་སྤྱོད་འགྲོའི་ཆེན་མངགས་ནས་ཨ་མ་དོ་ས་ཁུལ་(མཆོ་མྱན་དང་། ཀན་ལུ་ལྷན་ཕྱོགས། སྤྱོད་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཡང་མྱོད་ཀྱི་བོད་ལུ་ཀྱི་ལུ་ཀྱི་ཀུན་དུ་པའ་ཆེན་སྤྱོད་དགུ་པའི་ཡང་མྱོད་བཅད་འཆོལ་བྱེད་པས། བཟའ་ཤིས་ལྷན་པོའི་སྤྱལ་སྤྱོད་དུ་ལུ་རྒྱ་ཆོད་གིས་མཆོ་མྱན་གྱི་ལྷན་དུ་དང་དུ་ལུང་རྒྱུ་ཁོངས་སུ་ཡང་སྤྱོད་བཅད་འཆོལ་བྱེད་སྐབས། ལྷན་དུ་རྒྱུ་ཁོང་བེའུ་མ་དོའི་དགོན་པར་དོ་མཆོར་གྱི་ལྷན་དུ་མས་མཆན་པའི་བྱེད་ལོག་སུམ་ཅན་ཞིག་རྟེད། བྱེད་དེའི་མིང་ལ་མགོན་པོ་ཆེ་བརྟན་ཟེར་ཞིང་། 1938ལོའི་ཟླ་2པའི་ཆོས་19ཉིན་(བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ལྷག་ལོའི་ཟླ་1ཆོས་3ཉིན)མཆོ་མྱན་ཞིང་ཆེན་ལྷན་དུ་རྒྱུ་ཁོང་(ད་ལྟ་ལྷན་དུ་ས་ལར་རིགས་རང་སྤྱོད་རྒྱུ་ཟེར་)བེའུ་མ་དོ་ཞང་མ་ཅུ་ཕྱེ་བའི་བོད་རིགས་ཞིང་པ་ཞིག་གི་བྱིམ་ནས་འཁྲུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱོད་འཁོར་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ལས་ཆད་ཅིང་། ཡབ་ཀྱི་མཆན་ལ་ཡབ་གཞིས་གྱུར་མགོན་ཆེ་བརྟན་དང་ལུ་མ་གྱི་མཆན་ལ་ཡབ་གཞིས་བསྐྱེད་ནམས་སྤྱོད་པས། གཙུང་པོའི་མཆན་ལ་མགོན་པོ་སྤྱོད་པའི་བཅས་ཡིན།

ཕྱི་ལོར། ནང་མ་སྐང་གིས་ཨ་མ་དོའི་ས་ཁུལ་ནས་བཅའ་བའི་འོས་སྤྱལ་བྱེད་བཅུ་གངས་ཙམ་ཡོད་པ་ཆོད་མ་སྤྱོད་འཁྲུག་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་བཟུས་ཏེ་ཆོས་ལྷན་གྱི་འགོ་ལྷན་ལྷན་འདེབས་དབྱེད་ཡང་ཡང་བྱས་པར། སྤྱོད་འགྲོའི་མཆོར་ལ་རིག་པ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་ཞིག་གིས་སྤྱོད་

བུ་ཅེ་མ་སྤྱེ་ལས་མངོན་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་མངོན་པ་ཞེ།
རིགས་འདྲའི་དངོས་པོའི་ནང་བསྐྱེད་པའི་པཎ་ཆེན་སྐུ་གོང་མས་སྤྱད་.....
ཆུང་བའི་བྱ་གཞི་དང་། གསལ་པོར། བ་སའི་སྤར་གདུབ། ན་
བཟའ་སྐྱེས་མི་མང་གི་ཆོགས་དབུས་སྤྱེ་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བ་དང་.....
བཅས་ཏེ་འཁྲལ་མེད་དུ་ངོས་བཟུང་བར། སྤྱོད་ཆོང་མས་ཡིད་ཆེས་གྱི་
མགོ་ཚུགས་ཞེས། བྱུ་དེ་ནི་མགོན་པོ་ཆེ་བཟན་ཡིན། དེ་ནས་ནང་མ་
སྤང་ནས་ཡང་སྤྱད་བཅད་འཆོལ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐབས་དེའི་ཤུང་
དབྱང་སྤྱད་གཞུང་ཞེ་ནན་ཅིན་རྒྱལ་འབངས་སྤྱད་གཞུང་བོད་སྐད་ལྟ་
ཡོན་ལྟ་ཁང་ལ་ཡར་ཁྱུ་ལྟས་པ་དང་སྤྱགས། བོད་སྤྱངས་བཀའ་ཤག་
སྤྱད་གཞུང་ལའང་བརྟེན་བཟང་།

1949ལོའི་ལོ་འགོར། མཆོ་མུན་གྱི་གསེར་བྱི་ཆོང་དང་། བྱུ་
བཀའ་ཆོང་། དེ་མིན་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། བོད་སྐད་
ཡང་གུང་འགོ་པ་ནམས་གྱིས་བྱུ་མང་གི་མིང་ཐོག་ནས་བོད་སྐད་ལྟ་
ཡོན་ལྟ་ཁང་ལ་སྤྱོད་འཕྲིན་བཟང་བ་དང་སྤྱགས། ནང་མ་སྤང་ནས་
བཀའ་མཆོང་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་གོང་ཀྱོལ་ཏེ་མངགས་ནས་ལས་.....
ཆོང་ཆུང་བྱང་ལི་ཆུང་རེན་ལ་མཆོ་མུན་འོས་སྤྱེ་ཁས་ལེན་གཏན་.....
འཁོལ་དང་འབྲེལ་གསེར་བུམ་དཀྱུག་འདོན་བྱ་མི་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་
ནན་གསལ་ཞིག་འབྲེལ་དགོས་རྒྱུ་ལོ་ལྟར་ཡར་ཁྱུ་བྱས། ལོ་དེའི་ཟླ་6པའི་
ཆོས་3ཉིན། རྒྱལ་འབངས་སྤྱད་གཞུང་གི་ལས་ཆོང་ཆུང་བྱང་ལི་ཆུང་
རེན་གྱིས་བཀའ་རྒྱ་བཀའ་པ་གཤམ་གསལ། «མཆོ་མུན་འོས་སྤྱེ་.....
མགོན་པོ་ཆེ་བཟན་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱལ་དབྱང་ཆོགས་ཤིང་། ར་
མཆར་གྱི་མཆོན་མས་སྤྱུག་པས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཐོང་དགུ་པའི་ཡང་སྤྱད་.....
འཁྲལ་བྱལ་ཡིན་པར་ངེས། དེར་བཞེན་གསེར་བུམ་དཀྱུག་འདོན་མི་
དགོས་པར་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཐོང་བཟུ་པའི་བཞུགས་ཤིར་མངའ་གསལ་བྱེད་
ཆོག་པའི་ཆོག་མཆོན་འདི་དམིགས་བསལ་དུ་བཀོད།»

སྐབས་འདིར་སྤྱོད་པ་ཅན། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཐོང་དགུ་པའི་ཡང་
སྤྱད་མགོན་པོ་ཆེ་བཟན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཐོང་བཟུ་པའི་ངང་ཚུལ་འཛིན་.....
པར་བཟུད་དགོས་པའི་མཐའ་མའི་བྱིས་པ་གོད་བཟུད་རིམ་གྱི་འཕྱང་
ལས་ཐར་བ་རེད།

རྒྱལ་འབངས་སྤྱད་གཞུང་གིས་བོད་སྐད་ལྟ་ཡོན་ལྟ་ཁང་གི་.....
ཡོན་གྲང་གོན་ཅི་ཡུས་ཆེད་མངགས་པོ་ཉར་བསྐྱོས་ནས་བྱི་ལིང་དུ་.....
མངགས་ཏེ། མ་བྱུ་ཆུང་གི་ལས་ཆོང་ཆེད་མངགས་པོ་ཉར་གཞན་པ་མ་
ཅི་རུང་དང་མཉམ་དུ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཐོང་བཟུ་པ་གསེར་བྱིར་མངའ་.....
གསལ་གྱི་མཛད་སྒོར་འགན་སྲུང་བྱེད་དུ་བཟུགས། ཟླ་8པའི་ཆོས་10ཉིན།
པཎ་ཆེན་སྐུ་ཐོང་བཟུ་པ་གསེར་བྱིར་མངའ་གསལ་བའི་མཛད་སྒོ་སྐུ་.....
འབུམ་དགོན་པའི་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་ཁང་མཐུན་གྱི་འཆད་མཉན་སྤྱིང་
དུ་གཟུགས་རང་འགོ་བཟུགས། མཛད་སྒོར་ཞུགས་མཁན་གྱི་གྲས་སྤྱ་
མཆོ་མུན་གྱི་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་དཔོན་རིགས་དང་། བོད་སྐད་སྤྱེ་ལྟ་
ཆེ་རིགས། ཡང་གུང་དང་སྤྱད་པོན་བཟུ་དཔོན་སྐྱེས་ཏ་ལམ་མི་ལྟ་
སྤྱད་ལྟ་ཁང་འདུས། གོན་ཅི་ཡུས་གྱིས་ལས་ཆོང་ཆུང་བྱང་ལི་ཆུང་
རེན་གྱི་ཆོང་ལྟས་ནས་རྒྱ་བོད་ཤན་སྤྱར་གྱི་བོད་སྤྱངས་པཎ་ཆེན་.....
བཞུགས་སྐར་མཁན་པོའི་ཆོགས་འདུ་ཞེས་པའི་ཐམ་ག་ཞིག་དང་།
གསེར་བྱིར་མངའ་གསལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཞིང་ཆོད་ལ་སྤྱང་སྤྱུམ་བཟུ་.....
དགུ་བཟུ་ཡོད་པའི་གསེར་རྟེན་ཅིག་མཇུ་ལ་དུ་བྱལ། དེ་དང་ཆབས་
ཅིག་གོན་ཅི་ཡུས་གྱིས་དུང་སྤྱེ་ལྟ་དང་། ཡང་གུང་། ཡུལ་དཔོན་
ཆོ་བདག་ལ་སྐྱེས་ལ་ལག་རྟགས་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱེ་འབུམ་གྱི་དགེ་
འདུན་ནམས་ལ་འབྱེད་བཟང་།

བྱིར་བཞུགས་མཛད་སྒོ་མཇུག་འགྲིལ་རེས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་གིས་ལས་ཆོང་ཆུང་བྱང་ལི་ཆུང་རེན་ལ་སྤྱོད་འཕྲིན་བཟང་.....
ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟས། ཟླ་བ་8པའི་ཆོས་14ཉིན། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་